

Naturskyddsföreningen

Alingsås, Bjärke, Hemsjö-Ödenäs

Program 2018

Valår med natur och miljö i fokus...?

I år är det valår och 9 september går förhoppningsvis en stor mängd naturälskare och miljövänner till valurnorna.

Naturskyddsföreningen följer riksdagspartiernas naturvårds- och miljöpolitik med stort intresse. I rapporten ”Miljöloften för framtiden” (september 2014) redogjordes för partiernas ställningstaganden innan valet 2014.

Där konstaterades bland annat att:

”Socialdemokraterna ställer sig endast bakom sju av våra 18 förslag (39 %), samma siffra för Moderaterna är sex förslag (33 %). I flera fall slirar partierna dessutom på svaren...”

”Den övergripande slutsatsen av parti-granskningen är att både Socialdemokraterna och Moderaterna riskerar att vara bromsklossar för ett progressivt miljöarbete...”

”Miljöpartiet ställer sig bakom samtliga våra reformförslag...”

”I granskningen framstår även Vänsterpartiet som miljöengagerat parti och ställer sig bakom 16 av våra 18 förslag.”

”Sverigedemokraterna tar med god marginal hem priset som miljögranskningens bottenapp då partiet inte ställer sig bakom ett enda av föreningens miljöförslag.”

Naturskyddsföreningen har också publicerat rapporten ”Fyra förlorade år för miljön”, som sammanfattar en ”Granskning av riksdagspartiernas miljöinsatser 2010–2014”. Den finns, liksom övriga rapporter, tillgänglig på www.naturskyddsforeningen.se.

Ja, så här såg situationen enligt Naturskyddsföreningen ut inför förra valet. Naturskyddsföreningen har också löpande rapporterat om utvecklingen under innevarande mandatperiod 2015–2018, med ett nytt kli-

Anna Hansson.

matpolitiskt ramverk, stora satsningar på naturvård och diskussionerna om flygskatt.

Liksom vid varje val får valresultatet en betydande inverkan på natur- och miljöfrågorna på alla de tre nivåerna: kommun, landsting/region och riksdag. Vi i Naturskyddsföreningen hoppas att natur- och miljöfrågorna får en stor plats i kommande valrörelsedebatter och att väljarna håller sig informerade om respektive partis ställningstaganden i de frågor vi värnar om. Förhoppningsvis utkommer en ny rapport från Naturskyddsföreningen med partiernas vallöften och analys, innan det är dags att gå till urnorna. Tag gärna del av den.

*Anna Hansson
Ordförande Alingsås Naturskyddsförening*

Omslagsfoto: Mats Andersson.

Kattuggla. Foto Mats Andersson.

Följ oss i sociala medier!

Vi finns nu på Facebook, Twitter och Instagram. Sök rätt på oss:

facebook

Naturskyddsföreningen Alingsås

@naturalingsas

SNF Alingsås
(@SNF_Aling)

Alingsåskretsens Skogsgrupp

Skogsgruppen arbetar aktivt med att spåra upp, bedöma och försöka skydda värdefulla skogsområden i vår kommun.

Alingsås invånare har det väl förspant vad avser närnatur, d.v.s. tillgång till naturområden på mycket korta avstånd från stadens centrum i alla riktningar, något som kommunen också har eftersträvat i sin planering. Denna närnatur omfattar även flera kommunala naturreservat, Hjortmarka och Kvarnsjön, inom stadens hank och stör. Vår närnatur är dessutom varierad, från Mjörns och Gerdskens stränder (med badmöjligheter), ännu öppna fortfarande obebyggd jordbruksmark till rena naturskogar i reservaten. Närnatur lämpar sig för dagliga promenader och besök, vilket blir tydligt vackra vårdagar då en mängd människor är ute och 'promenerar'. Promenadvänliga områden är viktiga för folkhälsan, t.ex. 'Hälsans Stig' i Nolhaga.

Naturen i ett skogsreservat är skyddad - lämnad till 'fri utveckling' och naturskogslik vilket ibland kan se ganska stökigt ut, dock så viktigt för fågelliv och andra arter, sammanfattande benämnt biologisk mångfald. Men även i övrig kommunal närnatur

är det viktigt att skogsmarker nyttjas på ett sätt så inte risiga kalhyggen ersätter strövområden med svamp- och bärmarker. Kommunen måste därför nyttja hyggesfria metoder i den skog som man brukar. Enskilda äger också 'närnatur' och kommunen kan vara en föregångare som i dialog med övriga ägare aktivt kan förespråka att sådana metoder används där så är möjligt.

För den som rör sig längre ut från staden, t.ex. på Rödeneplatån, Risveden eller skogarna öster om staden, blir resultatet av det rationella 'moderna' skogsbruket med kalhyggen, enahanda granplantager och ogenomträngliga gallrade områden mycket tydligt. Slutavverkningsbestånd, förvisso i många tycke strövvänliga och öppna, är också oftast likåldriga monokulturer där lövträden plockats bort under en 60- till 100-årig växtperiod. Plötsligt är de borta! Bestånden har ringa likhet med skog, det främsta skälet till att många arter med skog som livsmiljö idag är rödlistade. Arterna kräver bl.a. kontinuitet och t.ex. död ved i olika former, vilket kommer med hög ålder. Problemet har uppmärksamats och åtgärder föreslagits, bl.a. miljömål och

hänsynsarbete för skogsbruket, dock görs alltför för lite alldeles för sent i nuläget.

En aktivitet ämnad att råda bot på detta är planering för GRÖN INFRASTRUKTUR, vilken pågått några år och hösten 2018 ska resultera i handlingsplaner på regional nivå. GI definieras som: - *ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet.* I praktiken innebär arbetet med grön infrastruktur att skydd, bevarande, restaurering och återskapande av livsmiljöer, ekosystemfunktioner och naturliga processer beaktas i såväl fysisk planering och pågående mark- och vattenanvändning som i brukande och förvaltning av naturresurser.

Alingsås skogsgrupp arbetar med inventeringar tillsammans med skogsaktiva från kretsarna i Ale och Lerum inom den s.k. Risvedengruppen. I gruppens arbete har flertalet av de sista kvarvarande oskyddade naturskogsliknande områdena inventerats, och ett större antal signal- och rödlistade arter av mossor, lavar, svampar, kärlväxter och fåglar har registrerats. I dagsläget finns ca 200 signalarter (som påvisar naturvärden) och 120 rödlistade (sällsynta hotade) arter belagda i Risvedens olika biotoper, vilket gör området till en värdeattraktion Utanför reservaten (totalt ca 15 km² av totalt ca 200 km²) finns biotopskydd och nyckelbiotoper spridda som öar i rationellt brukade områden. Här skulle Grön Infrastruktur verkligen kunna göra skillnad. Vi får följa arbetet och se. Kanske påverka?

Leta upp, registrera och försöka få skydd för områden med höga naturvärden är en viktig uppgift som Skogsgrupper jobbar med. Har du upptäckarglädje och gillar frisk

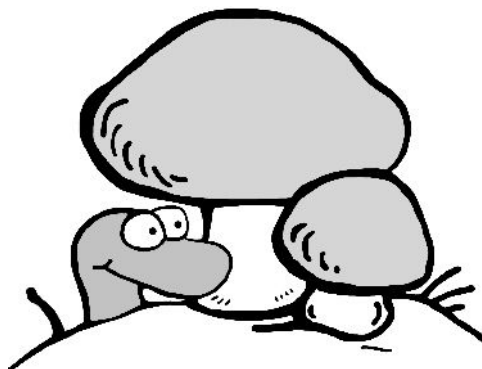
luft så är du välkommen i Alingsås skogsgrupp. En intressant och spännande upplevelse, särskilt när ett nytt område inventeras för första gången. Blir vi fler så kan vi börja titta på områden även i östra delen av vår skogrika kommun. Artkunskap förvärvar vi successivt under fältarbete och kanske lite 'nycklande' på kammaren.

Några Risvedenreservat kommer också att besökas under årets exkursioner med Mats Andersson som ledare. Låter det intressant? Kontakta Fredrik Åstrand (0702-24 86 69), Ingvar Andersson (0703-38 01 49) eller Lennart Gustafson (0722-16 77 00) i Skogsgruppen.

Bilder till detta inslag: Mats Andersson

Natursnokarna

Alingsås Natursnokar hälsar nya och gamla familjer välkomna att tillsammans lära sig mer om natur och friluftsliv runt Alingsås. Vi samlas för det mesta varannan onsdag mellan klockan 18.00-19.30. Vi fikar varje gång och ibland tänder vi en brasa och grillar. Vi är både inomhus och utomhus och det går bra att bara komma vissa gånger. Ledare är Dagmar Gildebrand telefon: 0736-88 87 56 och Marie Sundvall telefon: 0738-00 40 08. Välkomna att kontakta oss!

Snokarprogram VT 2018

- 7/3 Kartornas magiska värld. Inomhus i Kabomhuset 18.00-19.30
- 21/3 Fågelkväll med start vid Kabomhuset. Utomhus och inomhus. 18.00-19.30
- 11/4 Snokaraktivitet runt Tallhyddan. Samling vid Tallhyddan. 18.00-19.30
- 21/4 Lördag i Brobacka naturreservat. 10.00-13.00
- 2/5 Vår-koll i Stadsskogen. Brasa och grillning. Samling vid "Villa Decum". 18-19.30
- 16/5 Kanotutfärd. För plats och tid kontaktas ledarna.
- 1-2/6 Övernattning på Dammsjöås. Samling 18.00 på fredagen. Slut vid 11.00 på lördagen.
- 28-29/7 Snokläger i Härsjönäs
- 5/9 Vandring längs Säveån med Bäverspaning! Samling vid Räddningstjänstens lokaler. 18.00-19.30

Snokarprogram HT 2018

- 19/9 Snokning vid Östbovik. 18.00-19.30
- 6/10 Lördag. En liten vandring runt Dammsjöås med matlagning efteråt. 10.00-13.00
- 17/10 Skattjakt och brasa i Klockaregårdsskogen. 18.00-19.30
- 31/10 Snokning om Alingsås reningsverk och vattenverk. Lokal meddelas senare. 18.00-19.30
- 14/11 Vi skapar egna dörrkransar. Lokal meddelas senare. 18.00-19.30
- 28/11 Avslutning med julens växter. Ni bjuds på fika. Lokal meddelas senare. 18.00-19.30

Natur- och miljöpriset

Alingsås Naturskyddsförening har sedan 2009 årligen delat ut "Naturpriset". Priset har gått till den/de som på ett förtjänstfullt sätt arbetat för vår närnatur, gagnat lokal naturvård eller bidragit till ökad kännedom om vår närnatur.

På årsmötet/kretsstämman 6/2 2018 beslutade mötet att priset nu ska vara "Na-

tur- och miljöpriset". Detta skapar en möjlighet att uppmärksamma och visa vår uppskattning även för de som på ett förtjänstfullt sätt och i ett lokalt engagemang bidragit till att skydda miljön.

Föreningens styrelse utgör priskommitté och mottar tacksamt förslag på lämpliga kandidater till 2018 års pris, som kommer att utdelas i samband med årsmötet 2019.

Foto: Mats Andersson.

Alingsås plangrupp

Markanvändningen förändras ständigt. Nya byggnader och vägar kommer till. Vi har behov av grus- och bergtäkter. Vind- och vattenkraft behövs för vår elförsörjning.

Kommunens markanvändning framgår av olika planer. Planerna beskriver inriktningen för hur Alingsås skall se ut, fungera och utvecklas nu och i framtiden.

Markanvändningen står ofta i konflikt med natur och miljö. Naturskyddsföreningen i Alingsås har därför bildat en grupp, Plangruppen, för att studera, diskutera och yttra sig över ärenden kopplade till vår natur och miljö. Exempel på aktuella ärenden där vi yttrat oss är sträckningen av E20 genom centrala Alingsås, ansökan om uppförande av vindkraftverk på Rödeneplatån, kommunens Översiktsplan och byggandet av Sjö-

staden vid Gerdskan. E20-projektet har som bekant gått i stå och våra politiker har ännu inte antagit någon ny Översiktsplan. Även den fortsatta planeringen av den framtida Mjörnstranden, ett område av stor vikt som närrekreationsområde för kommunens invånare, tycks dröja ett tag till.

Vi är en grupp som träffas lite då och då för att titta närmare på aktuella ärenden som berör vår kommun. Det är en mängd stora och viktiga frågor som föreningen får på remiss. Våra yttranden fokuserar på hur man på bästa sätt skall beakta natur- och miljöaspekter. Kom gärna med i detta arbete. Hör av dig till Marie Sundvall tfn 0738-00 40 08 eller Lennart Gustafson tfn 0722-16 77 00 i gruppen. Ta chansen att engagera dig och påverka vad som händer i vår kommun!

Foto: Mats Andersson

Brobacka naturreservat – En pärla i Alingsås kommun

Här finns en spännande och dramatisk natur som formades för 10 000 år sedan. Vandringleden som passerar många av områdets jättegrytor börjar vid det lilla soldattorpet och slingrar sig upp till en fin utsiktsplats uppe på berget. Varje söndag från den 13 maj till den 9 september är stugan öppen för besökare mellan kl 11–15 då medlemmar i Alingsås naturskyddsförening är där som stugvärdar. Inget inträde. Tag gärna med dig en fikakorg som du kan avnjuta på slätterängen framför stugan eller uppe på bergets topp.

Varmt välkommen!

Brobackagruppen:

*Bodil Hildenwall
bodil.hildenwall@gmail.com*

*Stellan Andersson
stellanandersson_47@yahoo.se*

*Stefan Bydén
stefan@byden.nu*

*Dagmar Gildebrand
dagmarmgil@gmail.com*

www.brobacka.se

Fika efter fagning i Brobacka. Foto: Stefan Bydén.

Program 2018

Mars

Söndag 18/3

Vandring i Risveden Ekliden/Iglekärr

Vi åker in till skogsreservaten i Risveden. Denna gång går vi en runda i Ekliden/Iglekärr.

Det blir en ganska lång vandring längs stigar och en del blötare marker. Stövlar och fika är nödvändiga.

Vi kommer vara ute ca 4 timmar.

Samling för avfärd på parkeringen utanför WILLYS kl 10.00. Därifrån samåker vi mot Kvarnabo och vidare mot Skepplanda.

Vill du ansluta efter vägen, hör av er till Mats Andersson, 0706-188123

Torsdag 29/3

Ugglekväll

Vi hoppas på bra väder och besöker ugglemarker i utkanten av Alingsås. Tidigare år har vi lyckats hitta berguv, kattuggla, pärluggla och sparvuggla. Vi tar ett längre stopp där vi tänder en brasa så ta gärna med något att grilla eller annan fika. Varma kläder, oömma skor och ficklampa är också bra att ha.

Samling kl 19 vid Willys parkering för samåkning i bil. Vi är tillbaka ungefär kl 23.

Ansvarig: Fredrik Åstrand, tfn 0766-376348

April

Framtidsveckan 7–15/4

Måndag 9/4

Vad vill Naturskyddsföreningen

Karin Lexen, Generalsekreterare i Naturskyddsföreningen besöker oss i Alingsås. Tiden är 18.00 och plats meddelas i Framtidsveckans program och på vår hemsida, Facebook och Instagram.

En kväll i framtidsveckan

Småskaligt jordbruk – närproducerad mat

Ingemar Zachrisson berättar om småskalig produktion på ett miljö- och klimatvänligt sätt på gården Mysten. Vi diskuterar sedan hur den viktiga närproduktionen kan ökas av framför allt ekologiska produkter.

Onsdag 11/4

Möte i skogsgruppen

Vi träffas kl. 19 i Studieförbundets lokal som finns på andra våning ovan Ramirent Göteborgsvägen 10. Info och diskussioner om vad vi kan jobba med inom Alingsås kn. Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 eller 070-338 01 49.

Lördag 14/4

Klädbytdag

Skaffa en ny garderob genom att byta dina kläder mot någon annans! Läs mer om tid och plats i framtidsveckans program och på vår hemsida/Facebook

Ansvarig: Siri Nordberg, 0767-66 80 50, Elsa Höök, 0725-44 96 65

Tisdag 17/4

Fagning av ängen i Brobacka

Samling på parkeringen vid Willys kl. 17.45 för samåkning. Medtag lövräfsa, sekator och naturligtvis fika. Under fikapausen lyssnar vi till vårfåglarnas sång

Ansvarig: Bodil Hildenvall, tfn 0322-50763

Onsdag 18/4

Öppet styrelsemöte

Studiefrämjandet kl 18.30-20.00

Välkommen att som medlem medverka på ett styrelsemöte. Vi pratar om aktuella händelser, programpunkter, önskemål från dig som medlem, med mera.

Lokal: Studiefrämjandet på Göteborgsvägen 10 (trappor). Föranmälan inte nödvändig. Välkommen.

Ansvarig: Anna Hansson, tfn 0322-148 44

Måndag 23/4

Möte i Plangruppen

Vi träffas kl. 19 i Studiefrämjandets lokal som finns på andra våning ovan Ramirent Göteborgsvägen 10. Info och diskussioner om kommunens planarbeten och hur vi i Naturskyddsföreningen kan arbeta för att hänsyn tas till naturvårdsfrågorna.

Ansvarig: Lennart Gustafson tfn. 0322-63 81 75 eller 072-216 77 00

Onsdag 25/4

Vårvandring i Hjortmarka

I vårfagra marker gör vi en lättare rundvandring inom reservatet och tar fikapaus på berget vid St. Kroksjön. Vi tittar på vårväxter, mossor och lavar och njuter av fågelsången. Återvägen går via Tollsjön och rullstolsspången. Vi är ute ca 2 timmar och går ca 4 km på fina stigar. Samling vid Hjortgårdens p-plats kl. 18.

Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 el. 070-338 01 49.

Maj

Lördag 5/5

Länsstämma i Bengtsfors

Årets värd är Skogsdalkretsen i Bengtsfors. Stämman är öppen för alla medlemmar så ta chansen att bevista stämman och få en inblick i länsförbundets arbete och lär känna naturen kring Stenebyälven (se Norra Älvsborgs hemsida för mer info). Samling kl. 9.30 för fika och kl. 10.00 börjar för handlingarna. Medtag lunch som vi äter ute. Finns intresse så anmäler du dig till: Ingvar Andersson tfn. 0322-713 31 el ler 070-338 01 49 senast 29/4, så ordnar vi samåkning.

CENTRALTRYCKERIET/ALINGSÅS

Offset & digitalt tryck i färg & svartvitt

– Miljödiplomerat Alingsås företag –

Plangatan 20 * 441 30 Alingsås
Tel. 0322-10799 * E-post: 032210799@telia.com
www.centraltryckeriet-alingsas.se

Studie
främjandet

**Alla arrangemang
görs i samarbete med
Studiefrämjandet**

Tisdag 15/5

Blomstervandringar

Tillsammans med Trädgårdsföreningen så görs under vår-försommar några vandringar till olika områden för att se lite av traktens vilda växter. Den första görs 15 maj och vi samlas vid Mjörnvallen kl. 18.00. Ta med fika. Vid varje träff bestäms sedan nästa mål för exkursion och datum.

Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 eller 070-338 01 49.

Onsdag 16/5

Brobacka, städning och fagning

Samling på parkeringen vid Willys kl. 17.45 för samäkning. Vi fortsätter med städning inne och röjning av lederna. Om örnbräknarna kommit upp så slår vi av dem med lie också. Under fikapausen lyssnar vi till vårfåglarnas sång

Ansvarig: Bodil Hildenvall, tfn 0322-50763

Söndag 20/5

Fågelmorgan Nolhaga

Vi samlas i fågeltornet kl 06 och börjar med en kortare promenad för att lyssna in fågelkören på Nolhagaberg och i Kongo. Sedan återtänder vi till fågeltornet för att fika och fortsätta spana efter sträckande och rastande fåglar. Värma kläder kan behövas i fågeltornet.

Ansvarig: Mats Andersson 0706-18 81 23, Fredrik Åstrand, tfn 0766-37 63 48

Tisdag 22/5

Vandring i Brobacka

I samarrangemang med Västkuststiftelsen ordnas en kortare vandringstur under kvällen inom reservatet. Samling kl. 18 vid parkeringen i anslutning till reservatet.

Ansvarig: Stellan Andersson tfn 0322-63 69 28, 0706-07 62 47

Juni

Tisdag 5/6

Naturnatta med fladdermuskväll och nattsångare

Samling vid Parkeringen i Tallhyddan kl 22.30. Efter kortare introduktion vandrar vi sedan runt utefter Sävåån och i Nolhagapark och lyssnar och spanar efter fladdermöss. Med hjälp av detektorer och expertguide får vi reda på vilka arter det är som flyger.

Senare under natten görs en tur uppåt Sävååns dalgång för att lyssna efter olika nattsångare och andra nattaktiva fåglar.

Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 eller 070-338 01 49

Helgen 15-17/6

Riksstämman i Uppsala

Ta tillfället i akt och påverka vad SNF i framtiden ska fokusera på. Diskussioner om nya veksamhetsriktlinjer. Mer info och anmälan via riksföreningens hemsida.

Söndag 17/6

De vilda blommornas dag

Anordnas som vanligt på Dammsjöås (kl. 10). Samarrangemang med Alingsås Hembygdsförening och Friluftsklubben. Lätt vandring som sker på den nya natur- och kulturleden. Medtag fika och har du dessutom en fältflora ta med även den. Samling med avfärd för samäkning kl. 930 från P-plats i östra ändan av Norra Strömgatan.

Kontakt: Sven-Åke Mökander, tfn 0322-67 2310 eller 0706-72 31 56, Marie Sundvall tfn. 0322-156 32 el. 073-800 40 08

Juli

Lördag 14/7

Ängsslåttern börjar i Brobacka

kl 14. Se sid 16

Ansvarig: Stefan Bydén 0322-67 20 80

Augusti

Lördag 18/8

Kanotekursion i Sävån

Se Hemsida/Facebook

September

Söndag 2/9

Svamputställning i Tallhyddan, Nolhaga på svampens dag

Svampens Dag är ett nordiskt samarbete och Sveriges Mykologiska förening står för planeringen i vårt land och samarbetar bl.a. med Naturskyddsföreningar. Utställningen är på plats från kl. 10 och kunniga svampkännare kommer också att finnas på plats för att diskutera och också kunna hjälpa till med att bestämma eget material.

Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn 0322-713 31 el 0703-38 01 49.

Lördag 15/9

Vandring längs Slereboån till Angertuvan

Vandringen längs Slereboån är magiskt vackert med brusande vatten och gammal gran-skog. Klättringen upp mot Angertuvan ökar pulsen rejält. Utsikten från toppen ut mot Götaälvdalen är hänförande. Fikat vid klippstupet smakar underbart! (Men det får du fixa själv.) Ja ni hör, vilken utflykt!!!

Orkar du gå 5 km på hyfsat torra stigar så kom till WILLYS kl 10.00. Därifrån samåker vi mot Kvarnabo och vidare mot Skepplanda. Vill du ansluta efter vägen, hör av er till Mats. Vi är nog ute 4-5 timmar.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-188123

Hjortgården
– mer än orientering!

**Dagkonferenser i
naturskön miljö**
Hör för konferens eller klick-af!

Tipspromenader
Skogslåtar

OK SKOGSHJORTARNA
SVERIGES ORIENTERINGSKLUBB

www.skogshjortarna.com

Påmind om programpunkt?

Vill du få en påminnelse på e-posten en vecka före nästa programpunkt? Anmäl din e-post till rikskansliet. Gärna genom din sida på naturkontakt.

Söndag 30/9

Vandring vid Färgen

Dumpevik är ett av värdekärnområdena i Stora Färgens lövskogar. Förutom vackra skogar och spännande lövskogsarter, lär det ännu gå att finna en fin utsikt från toppen av berget, som nämns bland annat i en utflykt-folder från SJ från 1931. Vill det sig väl har Calle rekat fram den. Annars får vi söka tillsammans.

Samling vid södra änden av Färgenvägen i Hjälmaröd (Parkering får man försöka hitta längs någon gata i närheten.) Samling med avfärd kl. 10 från P-plats i östra ändan av Norra Strömgatan för vidare färd till Färgen. Medtag fika. Vi beräknar vara ute ca. 4 timmar. Ansvarig: Calle Bergil/Stefan Bydén 0322-67 20 80.

Oktober

v 40

Miljövänliga veckan

Eventuella aktiviteter meddelas på hemsidan/Facebook.

Lämplig dag för- och sensommar.

Se hemsida eller Facebook

Föreningen informerar på stan

ca kl 11-13. Delar av styrelsen finns på stan för att dela ut info och svara på frågor.

Kom gärna och prata med oss.

Ansvarig: Anna Hansson, tfn 0322-148 44

Söndag 7/10

Lavexkursion

Vi besöker ett område som har varierad natur och därför är rikt på olika lavar, både vanliga och mer ovanliga arter. Ett tillfälle att få en introduktion till lavarnas rika värld. Vi vandrar runt under ca 4 timmar mestadels vid sidan av stigar så rejäla skodon är det som gäller. Ta med fika. Samling parkeringen vid Brobacka busshållplats kl. 10 för samåkning. Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 eller 070-338 01 49

Sparbanken

Någon gång i oktober

Pressa dina äpplen.

Vi lånar en press och tillverkar vår egna must. Tid och plats meddelas via hemsida och Facebook.

Ansvarig: Pernilla Krantz tel 0709-640238.

Onsdag 24/10

Öppet styrelsemöte

Studiefrämjandet kl 18.30-20.00

Välkommen att som medlem medverka på ett styrelsemöte. Vi pratar om aktuella händelser, programpunkter, önskemål från dig som medlem, med mera.

Lokal: Studiefrämjandet på Göteborgsvägen 10 (trappor).. Föranmälan inte nödvändig. Välkommen.

Ansvarig: Anna Hansson, tfn 0322-148 44

Fredag 26/10

Potatisprovning

Vad passar bättre än att prova potatis på potatisens dag? Känn skillnaderna mellan olika potatissorter, den är större än du tror! I skrivande stund letar vi efter potatisbonde, titta

efter information på vår hemsida/Facebook när det närmar sig.

Ansvarig: Pernilla Krantz tel 0709-640238.

Lördag 27/10

Brunstresa

Vi skall ta oss till Lagmanseredstrakten och lyssna och spana efter dovhjortar som har brunsttid.

Morgonen är bäst. Därför samling i ottan. Som vanligt: termos och frukostsmörgås skadar inte. En del bilåkande och lite promenader blir det.

Samling vi Järnia, korsningen, Sollebrunn kl 07.30.

För att underlätta planerandet om vi blir många så önskas ANMÄLAN OM DELTAGANDE till Mats Andersson 0706-188123

Alingsås

Vårvandring vid Slereboån. Foto: Anna Hansson.

November

Tisdag 6/11

Möte i Plangruppen

Vi träffas kl. 19 i Studieförbundets lokal som finns på andra våning ovan Ramirent Göteborgsvägen 10. Info och diskussioner om vad som förevarit under året. Vidare diskuterar vi hur Naturskyddsföreningen bäst kan arbeta för att hänsyn ska tas till naturvårdsfrågorna i kommunens olika planarbeten.

Ansvarig: Lennart Gustafsson tfn. 0322-63 81 75 eller 072-216 77 00

Någon dag i vecka 47

Klimat-mat

Hur påverkar vi miljön med våra dagliga mat-val? Vi berättar om hållbar kost med spännande inslag av provsmakning. Mer info och datum kommer på hemsida/Facebook m.m.

Ansvarig: Siri Nordberg, 0767-66 80 50, Elsa Höök, 0725-44 96 65

Onsdag 21/11

Möte i Skogsgruppen

Vi träffas kl. 19 i Studieförbundets lokal som finns på andra våning ovan Ramirent Göteborgsvägen 10. Info och diskussioner.

Vad har vi gjort under året och planering inför kommande år.

Ansvarig: Ingvar Andersson, tfn. 0322-713 31 eller 070-338 01 49.

December

Måndag 3/12

Önskeaktivitet

Kom med önskemål om en aktivitet denna dag.

Ansvarig: Anna Hansson, tfn 0322-148 44, e-post: annabohus@yahoo.com

Januari 2019

Onsdag 23/1

Bildvisning och kåseri!

Mats Andersson

Lokal och tid: Se hemsida eller annonsering.

Februari

Tisdag 19/2

Årsmöte/Kretsstämma

Kl 18.30-21.00 hos IOGT-NTO, Oscarsgatan 5. Se hemsida/Facebook/annons.

Som vanligt blir det förhandlingar, utdelning av föreningens Natur- och miljöpris , följt av fika.

Lämna gärna in motioner och kom med önskemål till verksamhetsplanen. Hör också gärna av er till valberedningen (Fredrik Åstrand, 070-2248669, fredrik.astrand@live.se och Viveca Johansson, 0709-625884, viveca.aceviv@telia.com) om ni själva vill delta i föreningsarbetet eller har förslag på personer som bör bli förtroendevalda. Vi har också olika aktivitetsgrupper, bl.a. har vi en skogsgrupp, en Brobackagrupp och en plan-grupp.

Ansvarig: Anna Hansson, tfn 0322-148 44, e-post: annabohus@yahoo.com

Andra arrangemang av intresse

Västkoststiftelsen anordnar vandringar i reservaten inom bl.a. Risveden. Kunniga guider från Alekretsen leder dessa. Vandringarna finns beskrivna i den broschyr som stiftelsen ger ut, på hemsidan och dessutom på Alekretsens hemsida.

På Naturskyddsföreningen Norra Älvsborgs hemsida kommer att finnas intressant

info och dessutom finns där en kalender som listar närbelägna kretsar programpunkter, liksom kontaktlänkar. Ibland kan det vara mycket intressant att "flytta på sig" ett litet stycke och få helt nya upplevelser.

Mjörnbygdens naturcentrum

Föreningen Mjörnbygdens naturcentrum drogs igång 2014 av en grupp naturvänner som såg potentialen i den nedlagda restaurangen Tallhyddan som med det strategiska läget mellan två naturreservat och mycket nära Nolhagaviken i Mjörn, skulle kunna utvecklas till ett naturcentrum eller ännu bättre, till ett naturum! Efter att samma år ha upp-vaktat kommunledningen med enbart positiva reaktioner, blev frågan hängande i mak-tens korridorer utan ytterligare framsteg.

2016 tog vi nya tag och bildade en styrelse, vi kontaktade Göteborgs Insjörike, Leader-gruppen i vår region, för att den vägen få stöd för vår naturumsidé. Med Tallhyddans

placering nära Alingsås stad kunde det inte bli aktuellt med Leaderpengar, men i diskus-sionen om några informationsannex till Tall-hyddan fick vi stöd från Göteborgs Insjörike. Därefter följde en lång väntan, först med att få vår ansökan godkänd av Leadergruppen och sedan en ännu längre väntan på det for-mella godkännandet från Jordbruksverket, men i början av 2018 fick vi klartecken till en rejäl summa pengar. Ett av villkoren från Göteborgs Insjörike var att vi placerar annex i de fyra kommuner som ingår i Insjöriket, så vi planerar nu för fyra annex i Alingsås, två i Lerum, ett i Partille och ett i Härryda.

Dammsjöås. Foto: Stellan Andersson.

Att göra ett informationscentrum för naturen och friluftslivet av Tallhyddan skulle skapa goda möjligheter för att informera om de båda intilliggande naturreservaten, Nohagaviken och Nohaga berg, men även för hela Mjörn som är ett riksintresse för naturvård samt övriga omgivningar med Sävå, skogsområdena Risveden, Rödneplatån och Härskogen. Dessutom vill vi givetvis informera om det omgivande kulturlandskapet och särskilt det småskaliga odlingslandskapet, speciellt på de tidigare åretruntbebodda öarna i Mjörn. Både på Sunnerö, Bokö, Torstö och Halö har funnits levande jordbruk kombinerat med fiske och på några av öarna hade man även omfattande odlingar av frukt och bär för att dryga ut inkomsterna.

I Brobacka med omgivningar finns intressanta geologiska sevärdheter i form av de kända jättegrytorna, men även Mylonitzonen, den krosszon som uppstod när de den amerikanska tektoniska plattan kolliderade med

den nordeuropeiska plattan för så där en miljard år sedan!

Allt detta vill vi kunna visa i vår utställning i Tallhyddan på ett modernt och lustfyllt sätt. Känna på föremål, titta på modeller, läsa på planscher, titta på filmer, se på foton och bilder och givetvis få löpande information om fågellivet i Nohagaviken, viken är ju en mycket känd fågelskådarplats bland ornitologer och det näraliggande fågeltornet är väl frekventerat av både skådare och utflyktsfolk.

Vår ambition är att våra pedagoger tillsammans med diverse föreningar ska få möjlighet att informera om detta för besökande alingsåsare, turister, skolelever, det finns trettio förskolor, nio låg- och mellanstadieskolor, sex högstadieskolor och ett gymnasium inom gång/cykelavstånd.

Välkomna - så småningom!

Stellan Andersson

Ordförande

Halö i Mjörn. Foto: Stellan Andersson.

Alingsås llerade ängsgrupp

Alingsås llerade ängsgrupp medverkar även denna sommar vid slåttergillen på flera slåttermarker i våra trakter. Totalt blir det 14 ängar och mader som ingår i årets kalender. I år startar slåtern på "våran" äng i Brobacka lördagen den 14 junli och avslutas torsdagen den 9/8 på Dammsjöås.

Välkommen till slåtterängarna önskar Alingsås llerade ängsgrupp!

Kom en eller flera gånger för att slå eller räfsa.

Notis finns i Alingsås Tidning under klubbannonser för olika hembygdsföreningar, etc.

För frågor eller samåkning kontakta

Stellan Andersson

tfn 0322-63 69 28 eller

Stefan Bydén 0322-67 20 80, 0706-72 20 80

Slåtterkalender 2018

Lördag 14/7 14⁰⁰

Brobacka Naturcentrum

Väg från Alingsås mot Älvängen. Skylt efter 9 km Brobacka Naturreservat. Föreningen står för fika.

Måndag 16/7 18⁰⁰

Örsbråten, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås), sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön

Ören. Uppe i Örsbråten, ta vänster och kör ca 250 m.

Onsdag 18/7 18⁰⁰

Madslåtter på Torstö

Samling vid Willys p-plats kl. 17.45, samåkning till Simmenäs fiskestuga, båt hämtar. Efter slåtern bjuds på kaffe och tårta i trädgården.

Lördag 21/7 14⁰⁰

Slätter i Bryngels gårde

Kör från Ödenäs kyrka söderut en km. Parke-
ra vid skylt Tallåsen. Ängen ligger på höger
sida ner i backen. Efter slättern bjuds på kaf-
fe och bulle.

Måndag 23/7 18⁰⁰

Yxnås

Vägen till Kärtared, vidare vägen mot Vår-
gård, norr om Säveån. Efter en dryg km par-
kering på höger sida. Efteråt bjuds på fika.

Onsdag 25/7 18⁰⁰

Idåsen

Vägen från Gräfsnäs mot Livered 3 km,
p-plats, ytterligare 500 m söderut uppför
backarna! Efter slättern bjuds på kaffe o
smörgås.

Torsdag 26/7 18⁰⁰

G:a Kyrkogården, Ornunga

Vägen 182 mot Ljung/Annelund. Ta höger i
Asklanda mot Ornunga. Kör 2,5 km till
Ornunga Gamla Kyrka.

Lördag 28/7 14⁰⁰

Gantarås, Töllsjö

Kör väg mot Borås, passera väg mot Töllsjö.
Efter 4 km skylt Gantarås. Kör 1 km till flera
röda hus på backkrön, höger sida. Musik och
fika.

Måndag 30/7 18⁰⁰

Åsgärde, Nårunga

E20 mot Vårgårda. Höger mot Ljurhalla i
Bälinge. 5,6 km efter Kärtared vänster mot
Brunnlid. Håll vänster efter 150 m, höger ef-
ter 700 m till och sedan vänster efter 150 m.
Ca 1 km till. Slättergille med sång och mat
med "ekologiska förtecken".

Torsdag 2/8 18⁰⁰

Kvibacken, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås),
sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön
Ören. Uppe i Örsbråten, ta höger och kör ca
250 m, torp på höger sida.

Lördag 4/8 14⁰⁰

Ljungås, Skogsbygden

Boråsvägen förbi Lygnared, skylt Ljurhalla –
efter 6 km parkeringsplats Ljungås. Prome-
nad upp till gården 400 m. Förtäring och
fika.

Måndag 6/8 kl 18⁰⁰

Vrån

Ta av från Boråsvägen mot Ljurhalla. Efter 2
km vägs skylt till höger. Kör 200 m och sväng
höger på grusväg – Vrån efter 300 m. Efter
slättern bjuds på kaffe o bulle.

Tisdag 7/8 18⁰⁰

Sandhult, Risveden

Från Alingsås ut till Brobacka, höger mot
Sollebrunn, efter 3,5 km vänster mot Gran-
vattnet, efter 1,5 km torpet Sandhult på väns-
ter sida. Efter slättern bjuds på massor av
hembakat.

Torsdag 9/8 18⁰⁰

Dammsjöås

Vägen till Maryd, vidare vägen söder om ån
c:a 2 km. Efteråt bjuds på fika.

Delar av styrelsen som valdes på årsmötet 2018. Från vänster Elsa, Siri, Stefan, Anna, Marie, Pernilla, Mats och Ingvar. Infälld Sebastian.

Naturskyddsföreningen i Alingsås Bjärke, Hemsjö-Ödenäs

Styrelse:

Ordförande: Anna Hansson, Röhultsvägen 2, 441 95 Alingsås, tfn 0322-148 44, e-post: annabohus@yahoo.com

Vice ordförande: Mats Andersson, Mjölseredsvägen 16, 441 75 Sollebrunn tfn 0706-18 81 23 e-post: mats.andersson@alingsas.se

Sekreterare: Siri Nordberg, Gåsvägen 7, 441 40 Alingsås, tfn: 0767-66 80 50, e-post: siri.nordberg@hotmail.com

Kassör: Marie Sundvall, Nordostpassagen 31, 441 34 Alingsås, tfn 0322-156 32, 0738-00 40 08, e-post sundvall.marie@telia.com

Övriga ledamöter:

Sebastian Birgersson, Rännevägen 70, 441 75 Sollebrunn,

tfn: 0704-28 73 11,
e-post sebastian.birgersson96@gmail.com

Elsa Höök, Floravägen 18A, 441 43 Alingsås
tfn. 0725-44 96 65,
e-post elsahook2@gmail.com

Stefan Bydén, Viktoriagatan 9,
441 33 Alingsås, tfn 0706-72 20 80,
e-post: stefan@byden.nu

Suppleanter

Ingvar Andersson, Svarteviksvägen 15,
441 91 Alingsås, tfn 0322-713 31, 0703-38
01 49, e-post: b.ingvar.andersson@telia.com

Pernilla Krantz, Laggarebacken 12,
441 57 Alingsås, tfn 0709-64 02 38,
e-post: pekrantz@hotmail.com

Valberedning

Fredrik Åstrand, Ormekullevägen 12 D,
441 40 Alingsås, tfn 0766-37 63 48
e-post: fredrik.astrand@live.se

Viveka Johansson Plangatan 15 B
44130 Alingsås, tfn 0709-62 58 84
e-post: viveca.aceviv@telia.com

Revisorer

Thomas Boveden

Lennart Lennermo

Arbetsgrupper/ansvariga för vissa frågor

Postmottagare och sammankallande
Anna Hansson

Medlemsansvarig Anna Hansson

Pressansvarig Anna Hansson

Annonser Ingvar Andersson

Levande Risveden Mats Andersson,
Fredrik Åstrand

Skogsgrupp Fredrik Åstrand

Handla Miljövänligt Pernilla Krantz

Brobacka Bodil Hildenvall,
Stellan Andersson,
Stefan Bydén, Dagmar Gildebrand

Natursnokarna Marie Sundvall

Plangrupp Lennart Gustafson

Alingsås Lierade Ängsgrupp
Stellan Andersson, Stefan Bydén

Kontakt Alingsås Ornitologiska Sällskap
Fredrik Åstrand

Webb Stefan Bydén, Elsa Höök,
Siri Nordberg

Facebook, Instagram Siri Nordberg,
Elsa Höök, Marie Sundvall, Anna Hansson

Twitter Anna Hansson

Material Pernilla Krantz

Arkiv Ingvar Andersson

Bankkonto på Sparbanken:
8304-8, 23531905-0

Hemsida:

<https://alingsas.naturskyddsforeningen.se>

Kontaktpersoner – kommunalar:

Alingsås	Anna Hansson	0322-148 44
Bjärke	Mats Andersson	0706-18 81 23
Hemsjö-Ödenäs	Calle Bergil	0727-07 31 07

Samarbetspartners lokalt

Alingsås Friluftsklubb	Alingsås Ornitologiska sällskap	Omställning Alingsås
Studieförbundet	Turistföreningen	Alingsås Hembygdsförening

Avs. Anna Hansson
Röhultsvägen 2
441 95 Alingsås

Jag vill bli medlem i
Naturskyddsföreningen
Alingsås

Jag heter _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

Född år _____

e-post _____

☐ Jag vill bli fullbetalande medlem

☐ Vi vill att hela familjen skall vara med

Medlemsavgift 295 kr Familjemedlemskap 365 kr

Naturskyddsföreningen skickar inbetalningskort
och välkommenpaketet till ovanstående adress

Medlemmen värvad av Alingsåskretsen

Snabbprogram 2018 till kylskåpet

Söndag 18/3	Vandring i Risveden
Torsdag 29/3	Ugglekväll
Måndag 9/4	Vad vill Naturskyddsföreningen
I Framtidsveckan	Småskaligt jorbruk
Onsdag 11/4	Möte i skogsgruppen
Lördag 14/4	Klädbyttardag
Tisdag 17/4	Fagning av ängen i Brobacka
Onsdag 18/4	Öppet styrelsemöte
Måndag 23/4	Möte i plangruppen
Onsdag 25/4	Vandring i Hjortmarka
Lördag 5/5	Länsstämma i Bengtsfors
Tisdag 15/5	Blomstervandring
Onsdag 16/5	Brobacka, städning och fagning
Söndag 20/5	Fågelmorgan
Tisdag 22/5	Vandring i Brobacka
Tisdag 5/6	Naturnatta med fladdermuskväll
Helgen 15-17/6	Riksstämma i Uppsala
Söndag 17/6	De vilda Blommornas dag
Lördag 14/7	Ängsslåtern börjar i Brobacka
Lördag 18/8	Kanotekursion i Sävån
Söndag 3/9	Svamputställning i Tallhyddan
Lördag 15/9	Vandring längs Slereboån
Söndagen 30/9 v 40	Vandring vid Färgen
I oktober	Miljövänliga veckan
Söndag 7/10	Äppelpressning
Onsdag 24/10	Lavexkursion i Risveden
Fredag 26/10	Öppet styrelsemöte
Lördag 27/10	Potatisprovning
Tisdag 6/11	Brunstresa
I vecka 47	Möte i plangruppen
Onsdag 21/11	Klimat-mat
Måndag 3/12	Möte i Skogsgruppen
Onsdag 23/1	Önskeaktivitet
Tisdag 19/2	Bildvisning
	Årsmöte